

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 4 września 2023 r.

DIH-3.707.78.2023.AŁ

DECYZJA DIH-3.78.2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę DELICJA-PLUS Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Rzeszowie od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 12 lipca 2023 r. (nr akt sprawy: KH.8361.26.2023), wymierzającej ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 800 zł (słownie: osiemset złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), z tytułu niewykonania obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. braku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej informacji o cenach oraz cenach jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie dla 16 towarów znajdujących się w ofercie handlowej kontrolowanego sklepu, w tym:

- 1) braku uwidocznienia cen i cen jednostkowych dla 7 towarów,
- 2) braku uwidocznienia cen jednostkowych dla 9 towarów, w tym:
 - a) dla 6 towarów w opakowaniach jednostkowych, z uwagi na niepodanie w ogóle cen jednostkowych,
 - b) dla 3 pakowanych środków spożywczych w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym, z uwagi na niepodanie prawidłowo wyliczonych cen jednostkowych,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W dniach 14 i 18 kwietnia 2023 r., działając w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 14 kwietnia 2023 r. (nr upoważnienia: KH.8361.26.2023), inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Podkarpackim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w sklepie w [xxxxxx], należącym do przedsiębiorcy [xxxxxx], zwanego dalej „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, do

przedsiębiorcy skierowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 28 marca 2023 r. nr KH.8361.26.2023, w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli, obejmujący m.in. przestrzeganie przepisów dotyczących uwidaczniania cen towarów i usług w okresie kontroli. Zawiadomienie to doręczono przedsiębiorcy w dniu 30 marca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności kontrolowanego (według reprezentacji określonej we wpisie do KRS nr 0000527332), któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

Na podstawie oświadczenia kontrolowanego z dnia 14 kwietnia 2023 r. ustalono, że należy on do grupy małych przedsiębiorców, w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawa przedsiębiorców.

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości uwidaczniania cen oferowanych towarów na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Sprawdzeniem objęto 115 przypadkowo wybranych produktów oferowanych do sprzedaży konsumentom, stwierdzając nieprawidłowości przy 16 produktach, które polegały na:

- braku uwidocznienia ceny i cen jednostkowych dla 7 nw. produktów:
 - 1) Mydło w płynie Nivee Valletto 500 ml,
 - 2) Przyprawa do mięs Knorr 75 g,
 - 3) Orzechy włoskie tarte Domowe wypieki Moreso 200 g,
 - 4) Sos pieczarkowy Winiary 30 g,
 - 5) Płatki owsiane z mlekiem i wiśnią Nestle Nesvita 45 g - przy produkcji umieszczono wywieszkę dot. innego towaru, tj. „Bruschetta Pizza 70 g”,
 - 6) Galaretko o smaku wiśniowym w proszku Gellwe 72 g - przy produkcji umieszczono wywieszkę dot. innego towaru, tj. „Wiśniowa Galaretko 75 g Gellwe”,
 - 7) Paluszki słone rzeszowskie max ZPT 200 g - przy produkcji umieszczono wywieszkę dot. innego towaru, tj. „Precelki chrupkie 130 g Lajkonik”,
- braku uwidocznienia cen jednostkowych dla 9 nw. produktów, w tym:
 - dla 6 produktów w opakowaniach jednostkowych, poprzez niepodanie w ogóle cen jednostkowych:
 - 8) Pieprz czarny ziarnisty Valo 20 g,
 - 9) Kremowe mydło Kojące rumianek i gliceryna Luksja 90 g,
 - 10) Płyn do mycia naczyń Fairy cytryna 450 ml,
 - 11) Płyn do mycia naczyń Fairy Clean & Fresh Granat 450 ml,
 - 12) Czarnuszka nasiona Prymat 20 g,
 - 13) Pieprz biały mielony Prymat 15 g,
 - dla 3 produktów w opakowaniach jednostkowych, stanowiących pakowane środki spożywcze w stanie stałym znajdujące się w środku płynnym, poprzez niepodanie prawidłowo wyliczonych cen jednostkowych:
 - 14) Kukurydza konserwowa Sezone, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 220 g, w cenie 3,90 zł - cena jednostkowa uwidoczniiona przy produkcji 9,75 zł/kg, winno być 17,73 zł/kg,

- 15) Kukurydza złocista Bonduelle, masa netto: 170 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 140 g, w cenie 3,99 zł - cena jednostkowa uwidoczniiona przy produkcji 23,47 zł/kg, winno być 28,50 zł/kg,
- 16) Groszek zielony i soczysty Jamar, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 240 g, w cenie 3,70 zł - cena jednostkowa uwidoczniiona przy produkcji 9,25 zł/kg, winno być 15,42 zł/kg.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W dniu 14 kwietnia 2023 r. kontrolowany przedsiębiorca podjął dobrowolne działania naprawcze i oświadczył, że wszystkie nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli zostaną usunięte do 18 kwietnia 2023 r. Następnie w oświadczeniu z dnia 18 kwietnia 2023 r. potwierdził wywiązanie się z powyższych deklaracji.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 18 kwietnia 2023 r. (nr akt kontroli: KH.8361.26.2023) oraz w załącznikach do tego protokołu. Do protokołu kontroli strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 15 maja 2023 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej „Kpa”, Podkarpacki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w zakresie uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych dla 16 ze 115 poddanych ocenie towarów znajdujących się w ofercie handlowej kontrolowanego sklepu, jak również poinformował ją o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. W tym samym piśmie wezwał stronę także do przedłożenia dokumentacji stwierdzającej wielkość jej obrotów i przychodu za rok 2022. Pismo to doręczono stronie w dniu 16 maja 2023 r. (według zwrotnego potwierdzenia odbioru i wyjaśnień Poczty Polskiej S.A. co do przyjęcia właściwej daty doręczenia tej przesyłki).

W piśmie z dnia 23 maja 2023 r. strona przekazała wymagane informacje o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2022, a także nadmieniła, że wszystkie kwestie związane ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wyjaśniła ustnie w siedzibie inspektoratu.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji z dnia 12 lipca 2023 r. (nr akt sprawy: KH.8361.26.2023), wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 800 zł (słownie: osiemset złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 tej ustawy. Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 13 lipca 2023 r.

W dniu 2 sierpnia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Podkarpackiego WIIH, złożone przez stronę pismo z dnia 24 lipca 2023 r. (dostarczone osobiście przez stronę do siedziby inspektoratu tego samego dnia), zawierające odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona zaskarżyła tą decyzję w całości, wnosząc o jej zmianę i odstąpienie od ukarania.

Pismem z dnia 9 sierpnia 2023 r. DIH-3.707.78.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 11 sierpnia 2023 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (lub usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (lub określonej usługi), których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów (lub usług) regulują przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii.

W świetle § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Jak stanowi § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;

- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W świetle § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa pakowanego środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu, oznaczonej na opakowaniu jednostkowym, jeżeli płyn ten lub mieszanka płynów stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego. W przypadku, gdy pakowany środek spożywczy był glazurowany, cena jednostkowa jest podawana w odniesieniu do masy netto z wyłączeniem glazury. Stosownie do § 2 pkt 6 tego rozporządzenia, przez masę netto po odsączeniu - należy rozumieć masę środka spożywczego w stanie stałym umieszczonego w środku płynnym.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.).

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w sklepie w [xxxxxx] należącym do kontrolowanego przedsiębiorcy, inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego WIIH stwierdzili, że w miejscu sprzedaży detalicznej przy 16 towarach (spośród 115 losowo wybranych), oferowanych do sprzedaży, nie uwidoczniono informacji o cenach oraz cenach jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie, wbrew postanowieniom art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa m.in. w art. 4 ust. 1 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, decyzją z dnia 12 lipca 2023 r. (nr akt sprawy: KH.8361.26.2023), Podkarpacki WIIH nałożył karę pieniężną w wysokości 800 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona zaskarżyła ją w całości, wnosząc o jej zmianę oraz odstąpienie od ukarania. W jej ocenie, wymierzona kara pieniężna jest zbyt surowa. Strona podniosła, że prowadzony przez nią sklep jest niewielki, ale o dużym asortymencie towarów (codzienne dostawy dotyczą około 150 do 200 towarów). Wskazała, że na zmianie pracują 3 osoby i nie są one w stanie jednocześnie wykonywać kilka czynności, tj. wprowadzać zakupy do komputera, wygenerować ceny i wyładować towar na półki). Dodała, że towar wykładany jest na półki pod dotychczasową niższą ceną i do czasu wprowadzenia go do komputera po nowej wyższej cenie, sprzedawany jest z niższą marżą lub nawet stratą. Strona uważa, że zarzucone jej błędy stanowią zaledwie 16 z 7 000 pozycji asortymentu znajdującego się w sklepie, co stanowi 0,2% całości asortymentu. Jej zdaniem, tak znikoma ilość błędów i natychmiastowe ich naprawienie powinno być przestanką do odstąpienia od wymierzenia kary lub wymierzenia jej w kwocie znacznie niższej niż 800 zł.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Należy wskazać, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z ustaleniami kontroli, których strona nie kwestionowała, a które wskazują na niewykonanie obowiązków w zakresie uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych, wynikających z art. 4 ust. 1 tej ustawy w związku z § 3 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Nałożona na stronę kara pieniężna jest typową karą administracyjną, której zastosowanie jest możliwe w przypadku zaistnienia stanu niezgodnego z prawem, a odpowiedzialność administracyjna, jaka z tego tytułu powstaje, ma charakter obiektywny i opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przestanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Mając na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej (sankcji administracyjnej), bez znaczenia pozostają okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, w wyniku których doszło do naruszenia prawa, czy też działania naprawcze podjęte w efekcie ustaleń kontroli, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa.

Prezes UOKiK wskazuje przy tym, że przedsiębiorca winien tak zorganizować działalność w prowadzonym przez siebie sklepie, aby przed rozpoczęciem sprzedaży konsument zawsze otrzymywał jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie informację o cenach i cenach jednostkowych oferowanych towarów. Organizacja działalności nie może odbywać się ze szkodą dla konsumenta i w żadnym wypadku nie może stanowić

okoliczności łagodzącej, czy też usprawiedliwiającej naruszenie prawa. Jednocześnie należy zauważyć, że sprawdzając uwidocznione przez przedsiębiorcę informacje dotyczące cen oraz cen jednostkowych z tymi funkcjonującymi w systemie kasowym (sprawdzenie cen w relacji „półka-kasa”), inspektorzy nie stwierdzili praktyki opisananej przez stronę w odwołaniu, tj. sprzedaży towarów po cenie niższej niż widniejąca na wywieszkach cenowych. Podkreślenia wymaga, że w toku kontroli przy 16 towarach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych, w tym przy 4 towarach (wymienionych w poz. 1-4 niniejszej decyzji) nie było żadnych wywieszek zawierających ceny oraz ceny jednostkowe, przy 3 towarach (wymienionych w poz. 5-7 niniejszej decyzji) wywieszki nie dotyczyły towarów znajdujących się w ofercie handlowej, zaś przy pozostałych 9 towarach (z czego 3 stanowiły pakowane środki spożywcze w stanie stałym znajdujące się w środku płynnym) na wywieszkach cenowych albo brak było w ogóle cen jednostkowych, albo zostały one nieprawidłowo wyliczone. Prezes UOKiK wskazuje, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L Nr 80 s. 27). Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Ponadto celem samej dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen.

Prezes UOKiK wskazuje również, że opisana kontrola poprzedzona była zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli, gdzie zamieszczono informacje o zakresie przedmiotowym kontroli oraz planowanym terminie jej przeprowadzenia. Kontrola ta została wszczęta po upływie 14 dni licząc od dnia, w którym strona potwierdziła odbiór tego zawiadomienia. Tym samym, strona miała możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli i usunięcia nieprawidłowości, tymczasem takie działania podjęła dopiero w efekcie kontroli.

Strona, jako profesjonalista na rynku, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z prowadzoną przez nią działalnością. Była ona obowiązana uwidocznnić w miejscu sprzedaży detalicznej informacje o cenach oraz cenach jednostkowych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Bez wątpienia, w niniejszej sprawie dla 16 towarów (spośród 115 przypadkowo wybranych), oferowanych do sprzedaży, strona nie wykonała powyższych obowiązków, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 800 zł, która stanowi 4% górnego wymiaru kary i [xxxxxx] przychodów strony za rok 2022.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, uznając ją za zbyt surową, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, mających wpływ na wymiar tej kary, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że przedsiębiorca, nie uwidaczniając cen oraz cen jednostkowych towarów, uwidoczniając przy towarach ceny oraz ceny jednostkowe odnoszące się do innych towarów niż znajdujące się w sprzedaży, a także podając niewłaściwie wyliczone ceny jednostkowe, naruszył obowiązek informacyjny określony w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a w związku z tym naruszył prawo konsumentów do rzetelnej informacji w tym zakresie. Jak słusznie stwierdził organ pierwszej instancji, cena należy do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów sprzedaży wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji przez konsumentów o zawarciu konkretnej umowy, zaś cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji na temat wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, lecz o odmiennych cechach, np. co do marki, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. Nie uwidaczniając cen, strona pozbawiła konsumentów możliwości realizacji prawa do informacji o cenach towarów i podjęcia świadomej decyzji dotyczącej zawarcia określonej umowy, a przez to ograniczyła swobodę zawierania umów. Brak natomiast uwidocznienia cen jednostkowych lub podanie przy towarach ceny jednostkowej niewłaściwie wyliczonej uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych, lecz o innej masie czy objętości, a przez to utrudnia im dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich interesy ekonomiczne. Podobnie, jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK zwraca uwagę, że konsument często nie ma możliwości sprawdzenia lub wyliczenia ceny jednostkowej albo nastręcza mu to sporo trudności, a w związku z tym podejmuje swoje decyzje bez posiadania stosownej wiedzy. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, że charakter i waga naruszenia obowiązków były istotne i z pewnością nie miały cech znikomości.

Przy ocenie powyższej przesłanki, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił również skalę naruszenia obowiązków, stwierdzając, iż dotyczy ona 16 na 115 sprawdzonych w toku kontroli towarów, co stanowi 14% skontrolowanych towarów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku uwidocznienia cen i cen jednostkowych dla 7 towarów, braku uwidocznienia cen jednostkowych dla 6 towarów, podaniu nieprawidłowo wyliczonej ceny jednostkowej dla 3 towarów (tj. podanie ich jako ceny netto środka spożywczego wraz z zalewą, a nie po odsączeniu zalewy, powodując ich zaniżenie). Odnosząc się zaś do sformułowanego przez stronę w odwołaniu zarzutu, jakoby Podkarpacki WIIH nie odniósł stwierdzonych przy 16 rodzajach towarów nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania ceny lub ceny jednostkowej do całkowitej liczby towarów oferowanych w kontrolowanym sklepie, czyniąc to jedynie do 115 przypadkowo wybranych, Prezes UOKiK wskazuje, że w toku kontroli nie ma możliwości sprawdzenia wszystkich towarów znajdujących się w ofercie handlowej danej placówki, a jedynie ich część. W omawianym przypadku sprawdzono 115 rodzajów produktów i tylko do tej części można było odnieść ustalenia kontroli. Tym samym, nieuprawniona i niedopuszczalna jest propozycja strony, żeby wyniki kontroli dotyczące 16 rodzajów towarów odnieść do całkowitej liczby towarów oferowanych przez stronę w kontrolowanej placówce, tj. do 7 000, ponieważ całość oferowanego asortymentu nie została skontrolowana. Ponadto, oceniając tę przesłankę Podkarpacki WIIH właściwie przyjął, że czas trwania naruszenia obowiązków przypada na dzień stwierdzenia nieprawidłowości, tj. 14 kwietnia 2023 r., zaś kończy się w momencie ich usunięcia przez stronę, co miało miejsce w trakcie kontroli i stwierdzone zostało w dniu 18 kwietnia 2023 r.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, oraz uzyskane korzyści majątkowe lub straty wynikające z naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że jest to pierwsze naruszenie przez stronę przepisów w zakresie uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych towarów. Analizując tę przestankę wziął również pod uwagę okoliczność, że strona prowadzi działalność gospodarczą od 2014 r., a więc od stosunkowo długiego czasu, w związku z czym zasadnie uznał, iż winna wykazać się znajomością podstawowych przepisów dotyczących tej działalności i je stosować. Jednocześnie, z uwagi na charakter naruszenia obowiązków oraz zebrany w aktach sprawy materiał dowodowy, organ pierwszej instancji słusznie przyjął, że nie posiada wiedzy na temat uzyskanych przez stronę korzyści majątkowych lub strat z związku z naruszeniem tych obowiązków. Nie pominął także faktu, że strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości niezwłocznie, jeszcze w trakcie trwania kontroli.

Uwzględniając trzeci czynnik wpływający na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę przekazaną przez stronę informację na temat wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2022, według pisma strony z dnia 23 maja 2023 r. Ponadto Podkarpacki WIIH przyjął, iż z uwagi na charakter stwierdzonych nieprawidłowości oraz materiał dowodowy zebrany w sprawie, nie posiada wiedzy na temat uzyskanych przez stronę korzyści majątkowych lub strat.

Rozpatrując czwartą z przestanek wymiaru kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, Podkarpacki WIIH słusznie przyjął, że brak jest dostępu do informacji o takich sankcjach.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przestanki, jakimi kierował się Podkarpacki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do zmiany wymiaru tej kary. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 800 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł (jako 4% górnego wymiaru kary i [xxxxxx] przychodów strony za rok 2022), jest, w opinii Prezesa UOKiK, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Takiej kary nie sposób uznać za zbyt surową, jak podniosła strona w odwołaniu. Wymiar kary uwzględnia w szczególności fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach oraz cenach jednostkowych, w tym o prawidłowo wyliczonych cenach jednostkowych, w przypadku 14% sprawdzonych towarów.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.Urz. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27, ze zm.), zwanej dalej „dyrektywą 98/6/WE”, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 684/11

oraz z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II GSK 1823/11). Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 800 zł, jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona jeszcze w trakcie trwania kontroli i w jej efekcie podjęła dobrowolne działania naprawcze, polegające na usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w toku kontroli ustalono, iż konsumenci zostali pozbawieni informacji o cenach oraz cenach jednostkowych, w tym o prawidłowo wyliczonych cenach jednostkowych, w przypadku 14% sprawdzonych towarów.

Warto przy tym podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE. Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Jednocześnie, celem samej dyrektywy, zgodnie z brzmieniem jej art. 1, jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez przedsiębiorców w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Brak uwidocznienia wymaganych cen oraz cen jednostkowych narusza zasady określone w motywie (1) dyrektywy 98/6/WE, tzn. ma negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku oraz skutkuje podawaniem nieprawidłowych informacji konsumentom, co nie poprawia poziomu ochrony konsumentów, a także ma negatywny wpływ na tworzenie zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami. Jak wynika z motywu (2) dyrektywy 98/6/WE, stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz aktu wykonawczego do niej obniża poziom ochrony konsumentów, który powinien być wysoki i temu celowi służy przeprowadzona kontrola przedsiębiorcy. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, wagi naruszenia nie można było uznać za znikomą, co już wyżej wykazano.

Uznając za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę naruszenia prawa przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże nie może skutkować odstąpieniem przez organ administracji publicznej od wymierzenia kary pieniężnej z art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Ponadto, jak słusznie stwierdził Podkarpacki WIIH, nie można było zastosować alternatywy, która umożliwiłaby zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej wskazanej w art. 189f § 1 pkt 2 Kpa. Kwestie cen towarów sprawdzonych w trakcie kontroli nie mogły być przedmiotem kontroli innego organu, gdyż zgodnie z ustawą o informowaniu

o cenach, jedynym uprawnionym rzeczowo i miejscowo organem mogącym przeprowadzić kontrolę i nałożyć karę pieniężną w przedmiotowym zakresie był Podkarpacki WIIH.

Brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, tj. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, gdyż nie można na podstawie całokształtu zaistniałych na gruncie danej sprawy okoliczności uznać, że cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna, zostały spełnione w momencie usunięcia przez stronę naruszenia prawa. W ocenie Prezesa UOKiK, samo usunięcie naruszenia prawa nie jest wystarczające i nie pozwoli na spełnienie celów administracyjnej kary pieniężnej nakładanej na podstawie ustawy, która pełni nie tylko funkcję dyscyplinująco-represyjną, ale też i prewencyjną, mającą zapewnić wysoki poziom ochrony interesów użytkowników w przyszłości, co nie umknęło uwadze również organu pierwszej instancji. Należy ponadto zauważyć, że w związku z faktem usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości, organ pierwszej instancji nie musiał wyznaczać jej terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających ten fakt. Jednocześnie rodzaj naruszenia nie wiązał się z koniecznością powiadomienia o nim właściwych podmiotów. Podkarpacki WIIH słusznie uznał przy tym, że strona miała możliwość zapobieżenia powstałym nieprawidłowościom, poprzez chociażby nadzór nad stosowaniem przepisów prawa w prowadzonej placówce. Jak już wspomniano, strona, przed rozpoczęciem kontroli (jako kontroli zapowiedzianej), miała 14 dni na podjęcie stosownych działań i upewnienie się, że należycie wykonuje swoje obowiązki w zakresie informowania konsumentów o cenach i cenach jednostkowych oferowanych towarów, w tym prawidłowego wyliczenia cen jednostkowych. Konsument ma bowiem prawo do uzyskania wszystkich istotnych i rzetelnych informacji o towarach przed dokonaniem zakupu.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o zmianę zaskarżonej decyzji oraz odstąpienie od ukarania, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie nakładania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, zaś zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxx]
2. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a